

برنامه ریزی درسی در ایران معاصر

(مبانی و مؤلفه ها)

مؤلفین:

محمد امین فسیان - محمد رضا پراز

ثریا میزانی

نشر - جوهر حیات ۱۳۹۸

سرشناسه	: فرشیان، محمد امین، ۱۳۷۳.
عنوان و نام پدیدآور	: برنامه‌ریزی برنامه ریزی درسی در ایران معاصر (مبانی و مؤلفه ها) مولفین : محمد امین فرشیان- محمد رضا پراز، ثریا میرزائی.
مشخصات نشر	: ایلام: جوهر حیات، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۰۰-۹۴-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: مولفین محمد امین فرشیان- محمد رضا پراز، ثریا میرزائی.
موضوع	: برنامه‌ریزی راهبردی -- مدیریت
موضوع	: Strategic planning -- Management
شناسه اثر	: پراز، محمدرضا، ۱۳۷۰ -
شناسه افزوده	: میرزائی، ثریا ۱۳۵۸ -
رده بندی کنگره	: HD۳۰/۲۸/ب۴۷۶۳ ۱۳۹۸
رده بندی دیویی	: ۶۵۸/۴۰۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۷۶ ۷۶۵

برنامه ریزی درسی در ایران معاصر (مبانی و مؤلفه ها)

مؤلفین : محمد امین فرشیان- محمد رضا پراز- ثریا میرزائی

ناشر : جوهر حیات

طراح جلد : علی امیدی

صفحه‌آرایی : محسن احمدی

نوبت چاپ : اول ۱۳۹۸

شمارگان : ۲۰۰۰

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۰۰-۹۴-۴

قیمت : ۲۵۰۰۰ تومان

نشانی: ایلام، بلوار دانشجو، روبروی دانشگاه پیام نور، مجتمع تجاری آریان، انتشارات جوهر حیات

تلفن: ۰۹۱۸۳۴۲۱۹۵۱ همراه: (۰۸۴۳) ۲۲۳۲۲۰۴

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۸	پیشگفتار
	فصل اول:
	کلیات
۱۳	مقدمه
۱۴	داستان شکل‌گیری و تحول برنامه‌ریزی درسی، در ایران معاصر
۱۶	مبانی مربوط به برنامه‌ریزی
۱۶	۱- تعریف برنامه‌ریزی درسی
۱۶	۲- مبانی برنامه‌ریزی درسی
۱۷	الف) مبانی فلسفی برنامه‌ریزی درسی:
۱۷	ب) مبانی اجتماعی و فرهنگی برنامه‌ریزی درسی:
۱۸	ج) مبانی روانشناختی برنامه‌ریزی درسی:

- ۳- فعالیت های فنی برنامه ریزی درسی یا مهندسی برنامه ی درسی: ۱۸.....
- ۴- اجرای برنامه ی درسی: ۱۹.....
- ۵- تغییر برنامه ی درسی: ۲۱.....
- ۶- تاریخ برنامه ی درسی: ۲۳.....
- ۷- تنقیح برنامه درسی: ۲۴.....
- ۸- ارزشیابی از برنامه ی درسی: ۲۵.....
- ۹- انواع برنامه های درسی: ۲۶.....

فصل دوم:

سیر تحول تاریخی برنامه ریزی درسی در ایران

- جدول شماره ۱: مراحل تحول برنامه ریزی درسی در ایران: ۹۹.....

فصل سوم:

مبانی و مولفه های برنامه ریزی درسی در ایران

- ۱- تغییر در نظام آموزش و برنامه درسی و رفتار کارگزاران آن: ۱۰۶.....
- ۲- بررسی وضع موجود گذار نظام برنامه ریزی درسی در ایران و مولفه های آن: ۱۱۵.....
- ۳- نقد و تحلیل تمرکزگرایی نظام برنامه ریزی درسی در ایران: ۱۱۸.....

- ۴- ویژگی ها و مبانی گذار نظام برنامه ریزی درسی ایران ۱۲۰
- ۵- مبانی و رویکردهای حاکم بر تغییر در نظام آموزش و برنامه درسی ایران ۱۲۵
- جدول ۱: رابطه برنامه ریزی برای اجرا با نحوه درخواست اجرا ۱۲۹
- ۱-۵- رویکرد فرهنگی - ترکیبی تغییر ۱۲۹
- ۲-۵- رویکرد فرهنگی تفکیکی تغییر ۱۳۳
- ۳-۵- رویکرد مهندسی - ترکیبی تغییر ۱۳۴
- ۴-۵- رویکرد مهندسی - تفکیکی تغییر ۱۳۶
- نتیجه گیری و راهکارها ۱۳۹
- منابع و مأخذ: ۱۴۶

پیشگفتار

در قرن گذشته حوزه های مختلف علمی، رشد بی حد و حصری را تجربه کردند و در بسیاری موارد نوعی هم افزایی و اثر مثبت بر یکدیگر نیز وجود داشت. برنامه ریزی رسمی و بعدها برنامه درسی هم از این امر مستثنی نبوده و به عنوان یکی از حوزه های دانش بشری، از اوایل قرن بیستم نضج گرفته و بعد از جنگ جهانی دوم به سرعت گسترش یافت به طوری که امروزه ما شاهد ایجاد شرایط تشعب و حرفه ای شدن و حتی تنگنا سازمانی در این حوزه هستیم هر چند افرادی که به صورت مستقیم و غیر مستقیم با موضوع برنامه های درسی در ارتباط هستند از گذشته کار خود را در قالب نظام آموزشی رسمی و غیر رسمی انجام داده اند و بسیاری موارد عنوان شغلی خاص نداشته اند. و همه آنها با عنوان مربی خوانده می شدند. شاید بتوان گفت حرفه ای ترین وجه برنامه ریزی برنامه ریزی درسی است که در آن یک برنامه تولید می شود با گسترش دامنه عمل در حوزه تعلیم و تربیت (عمومی و عالی) تخصصی شدن حیطه های کاری، انباشته دانش نظری تغییر انتظارات و شکل گیری گرایش ها و زیررشته ها ضرورت نگاه حرفه ای به افراد درگیر در حوزه تعلیم و تربیت و به تبع آن برنامه درسی به شدت

احساس شد از این رو برنامه ریزی درسی در دهه های پنجم به بعد قرن گذشته باشدت زیادی توسعه یافت. اگر برنامه درسی را شامل عناصری مانند منطق، اهداف، محتوا، فعالیت های یادگیری، نقش معلم، منابع یادگیری، گروه بندی، مکان یادگیری، زمان و سنجش بدانیم پی خواهیم برد که فرایند طراحی، اجرا، ارزیابی و هدایت برنامه های درسی بسیار دشوار و مستلزم همه جانبه افراد متخصص و آوزی شده است در واقع برنامه درسی رکن اساسی هر سیستم آموزشی را تشکیل می دهد و استفاده از افراد حرفه ای که مسئولیت و جایگاه خود را بشناسند بسیار ضروری است براین اساس می توان گفت طراحی و تولید برنامه های درسی نیازمند یک سیستم منظم و دقیق است که بتواند برنامه های درسی را تولید کند در کشورمان نظام آموزش عمومی دارای تشکیلات منسجم و منظمی تحت عنوان دفتر تالیف است اما در آموزش عالی ما فاقد چنین تشکیلاتی هستیم. در این کتاب به عمل آمده تا سهام برنامه ریزی درسی در کشورمان مورد بررسی قرار گرفته و ضرورت ها چالش ها راهکارهای تغییر آن مطالعه شود.